

Regeringen
Socialdepartementet

Statens ansvarsnämnd lämnar härmed, enligt 12 § förordningen (2007:831) med instruktion för Statens ansvarsnämnd, följande

REDOGÖRELSE FÖR VERKSAMHETEN ÅR 2015

1. Ansvarsnämndens uppgifter

Statens ansvarsnämnd har till uppgift att besluta i frågor om disciplinansvar, åtalsanmälan, avskedande, läkarundersökning med tvång eller avstängning när det gäller statligt anställda med högre befattningar. Nämndens behörighetsområde följer av 34 § lagen (1994:260) om offentlig anställning och 15 § lagen (1994:261) om fullmaktsanställning. Verksamheten styrs i första hand av nämnda lagar, förvaltningslagen (1986:223) och nämndens instruktion (2007:831). Vidare är flertalet av bestämmelserna i myndighetsförordningen (2007:515) tillämpliga.

Ansvarsnämnden tar upp ärenden endast på anmälan av anställningsmyndigheten, Riksdagens ombudsmän eller Justitiekanslern. För anställningsmyndigheten finns en anmälningsskyldighet (15 § anställningsförordningen, 1994:373). Skrivelser från t.ex. allmänheten tas däremot inte upp av ansvarsnämnden. Sådana skrivelser lämnas i stället regelmässigt utan åtgärd.

2. Ansvarsnämndens sammansättning och organisation

Ansvarsnämndens sammansättning och organisation regleras i instruktionen. Nämnden består av en ordförande, en vice ordförande och tre övriga ledamöter. De tre sistnämnda ledamöterna ska ha var sin personlig ersättare. Ordföranden och vice ordföranden ska vara jurister och ha erfarenhet som domare. Nämnden har en sekreterare. Ledamöterna, ersättarna och sekreteraren förordnas av regeringen för en bestämd tid.

Ansvarsnämnden har ingen anställd personal. Svea hovrätt svarar för nämndens kanslifunktion.

Under år 2015 har hovrättspresidenten Fredrik Wersäll varit ansvarsnämndens ordförande och justitierådet Karin Almgren dess vice ordförande. Övriga ledamöter under året har varit riksdagsledamoten Göran Pettersson och f.d. riksdagsledamoten Maria Stenberg samt f.d. förbundsjuristen Thomas Kihlberg. Ersättare under året har varit f.d. riksdagsledamoten Britta Bjelle för Göran Pettersson, riksdagsledamoten Ann Arleklo för Maria Stenberg och ombudsmannen Anna Nitzelius för Thomas Kihlberg. Förordnandena för nämnda personer gällde t.o.m. den 31 december 2015. Hovrättsrådet, tillika vice ordförande på avdelning, Erik Lindberg har varit ansvarsnämndens sekreterare. Kanslifunktionen har sköts av chefssekreteraren Johanna Bruce fram till den 1 september 2015 och därefter av chefssekreteraren Marie Karlsson.

Ansvarsnämnden har en hemsida med information om verksamheten (www.statensansvarsnamnd.se).

3. Sammanträden under år 2015

Nämnden har under år 2015 haft fem sammanträden och därutöver har vissa beslut fattats per capsulam.

4. Ärenden under år 2015

Under år 2015 har 18 ärenden registrerats. Av dessa är 13 anmälningssärenden, varav fem gjorts av enskilda personer och följaktligen, utan någon prövning i sak, lämnats utan åtgärd. Nämnden har därutöver under året slutligt avgjort 11 anmälningssärenden (fyra inkomna 2014) som rört åtalsanmälan, disciplinär åtgärd eller avskedande. Vid utgången av året kvarstod ett anmälningssärende som inte hade avgjorts slutligt. Återstående ärenden har antingen avsett begäran om yttrande från domstol eller varit av mer administrativ beskaffenhet.

Ansvarsnämndens beslut under verksamhetsåret har i behörigen anhängiggjorda (dvs. av Riksdagens ombudsmän, Justitiekanslern eller anställningsmyndigheten) anmälningssärenden lett till följande resultat.

I ärenden om disciplinansvar har varning meddelats i tre fall och i två fall har anmälningarna inte föranlett någon åtgärd. Två domare har anmälts till åtal av nämnden. Under året har fyra ärenden om avskedande avgjorts: två befattningshavare, en åklagare och en ekonomichef, har avskedats samt två de återstående ärendena har skrivits av – i det ena fallet efter återkallelse och i det andra har, efter en omfattande utredning, begäran om avskedande lämnats utan bifall.

Nedan redovisas verksamheten och ärendena i tabellform. Vid läsningen av tabellerna bör dock uppmärksammas att nämnden för år 2015, liksom för åren 2008 - 2014, har valt att i tabellerna redovisa endast behörigen anhängiggjorda (dvs. av Riksdagens ombudsmän, Justitiekanslern eller anställningsmyndigheten) anmälningssärenden, eftersom sakprövning sker endast i sådana ärenden. För tidigare år har redovisning skett på annat sätt, vilket försvårar jämförelser över tid.

Behörigen anhängiggjorda anmälningssärenden under åren 2008-2015

År	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Inkomna ärenden	4	10	4	5	6	11	13	8
Avgjorda ärenden	7	8	6	7	5	12	9	11
Kvarstående ärenden	2	4	2	0	1	0	4	1

Utgången i slutligt avgjorda anmälningssärenden under åren 2008-2015

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Avsked/avstängning	1 ¹			1	0	0	0	2
Läkarundersökning	0 ²			0	0	0	0	0
Åtalsanmälan	0 ³	1		1	1	1	1	2
Disciplinansvar	2	3	3	3	2	3	1	3
Avskrivna ärenden ⁴	4	4	3	2	2	8	7	4

¹ Härutöver har 1 begäran om sådan åtgärd avslagits genom delbeslut

² 1 begäran om sådan undersökning har dock avslagits genom delbeslut

³ I 2 fall har nämnden i delbeslut beslutat om åtalsanmälan

⁴ Härmed avses att ärendet har slutligt avgjorts utan att någon – i förekommande fall ytterligare (utöver enligt tidigare meddelade delbeslut) – åtgärd har vidtagits mot den anmälde

Inkomna anmälningssärenden per år uppdelade efter yrkeskategorier

Anmälda personer	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Domare	2	5	2	3	2	5	5	4
Åklagare					1	1	2	1
Polischefer		1	1		1	1	2	1
Professorer	1	4	1	2	2	3	1	1
Övriga	1					1*	3	1

*Verksamhetschef vid Migrationsverket

Utgången av avgjorda frågor om avsked/avstängning åren 2010-2015

Avsked/ avstängning	2010		2011		2012		2013		2014		2015	
	Åtgärd	Ingen åtgärd*	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd*	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd
Domare		1 ⁵			1							
Åklagare							1				1	
Polischefer							1					
Professorer												1
Övriga	1										1	1
Summa	1	1	0	0	1	0	0	2	0	0	2	2

*kan innebära att vederbörande själv valt att sluta sin anställning

Utgången av avgjorda ärenden om disciplinansvar under åren 2010-2015

Disciplinansvar	2010		2011		2012		2013		2014		2015	
	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd
Domare		1	1	1	3	1	1	4	1	3	1	
Åklagare							1				2	
Polischefer	1			1						1		2
Professorer			2		1	1	1	1		1		
Övriga	1							1*		2		
Summa	2	1	3	2	4	2	3	6	1	7	3	2

* Verksamhetschef vid Migrationsverket

För Statens ansvarsnämnd

Fredrik Wersäll

Erik Lindberg